

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-12

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-07-12, i. k. 2019-11533

Nauja redakcija nuo 2021-11-04:

Nr. [2BE-294](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-03, i. k. 2021-22832

**LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISRACIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NACIONALINĖS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO KOKYBĖS KONTROLĖS
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2019 m. liepos 12 d. Nr. 2BE-210
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 41 straipsnio 9 dalimi ir įgyvendindamas 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([EB](#)) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančio Reglamentą ([EB](#)) Nr. 2320/2002, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentu ([ES](#)) Nr. 18/2010, 11 straipsnį,

t v i r t i n u Nacionalinę civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programą (pridedama).

Administracijos direktorius

Genius Lukošius

PATVIRTINTA

Lietuvos transporto saugos
administracijos direktoriaus 2019 m.
liepos 12 d. įsakymu Nr. 2BE-210
(Lietuvos transporto saugos
administracijos direktoriaus 2021 m.
lapkričio 3 d. įsakymo Nr. 2BE-294 redakcija)

NACIONALINĖ CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO KOKYBĖS KONTROLĖS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(EB\) Nr. 300/2008](#) dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančiu Reglamentą [\(EB\) Nr. 2320/2002](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentu [\(ES\) Nr. 18/2010](#), iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) nuostatas dėl nacionalinių civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programų reikalavimų, Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 17 priedu, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymu, Nacionaline civilinės aviacijos saugumo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1613-7 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos patvirtinimo“ (toliau – NCASP), ir atsižvelgiant į Europos civilinės aviacijos konferencijos 30 dokumento II dalies „Aviacijos saugumas“ bei Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos dokumento Nr. 8973 „Aviacijos saugumo vadovas“ rekomendacijas.

2. Programos tikslas yra nustatyti aviacijos saugumo priemonių įgyvendinimo ir atitikties Reglamente [\(EB\) Nr. 300/2008](#) ir NCASP nuostatomis stebėsenos veiklos procedūras.

3. Programoje vartojamos sąvokos ir apibrėžtys atitinka Reglamente [\(EB\) Nr. 300/2008](#) vartojamas sąvokas ir apibrėžtis.

II SKYRIUS PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS IR VYKDYMO PRIEŽIŪRA

4. Programos įgyvendinimą organizuoja viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (toliau – TKA). Už tinkamą Programos nuostatų įgyvendinimą tiesiogiai yra atsakingas Programos vadovas, kuris skiriamas TKA direktoriaus įsakymu.

5. Programos vadovas:

5.1. rengia, atnaujiną ir teikia TKA direktoriui tvirtinti metinį atitikties stebėsenos veiklos planą, kuriame nurodoma: tikrinamų oro uostų, oro vežėjų ir subjektų, taikančių aviacijos saugumo priemonės ir veikiančių oro uosto teritorijoje ar už jos ribų bei tiekiančių prekes arba teikiančių paslaugas oro uostuose ar per juos, (toliau visi kartu – subjektai) sąrašas, jiems taikomos atitikties stebėsenos veiklos rūšys (saugumo auditas, įgyvendinimo patikrinimas ir bandymas), apimtys ir data;

5.2. reguliariai informuoja TKA direktorių apie pažangą įgyvendinant Programą ir atitikties stebėsenos veiklos rezultatus;

5.3. tais atvejais, kai pats asmeniškai nedalyvauja saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupės veikloje, atitinkamos grupės vadovui pateikia visą reikalingą informaciją (dokumentus, tikrinamų subjektų užpildytus klausimynus ir kt.) atitikties stebėsenos veiklai atlikti;

5.4. saugo visą informaciją (dokumentus, užrašus, ataskaitas, pranešimus ir kt.), kuria naudojosi saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupė;

5.5. duoda auditoriams nurodymus rengti saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo ataskaitas;

5.6. sprendžia, ar subjektui būtina pranešti apie įgyvendinimo patikrinimo ir (ar) bandymo datą;

5.7. peržiūri parengtas saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo ataskaitas;

5.8. peržiūri galutinę saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo ataskaitą, kad būtų užtikrinta, jog ji parengta pagal Programos reikalavimus;

5.9. nuolat peržiūri Programos turinį ir Lietuvos transporto saugos administracijai (toliau – LTSA) siūlo, kaip ją atnaujinti, kai tai būtina;

5.10. nustato mokymų auditoriams poreikį ir teikia atitinkamus siūlymus TKA direktoriui;

5.11. vertina, ar asmenys atitinka Programos 9 punkte auditoriams nustatytus minimalius reikalavimus, ir teikia TKA direktoriui tvirtinti auditorių kandidatūras.

6. Saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupės vadovas:

6.1. vadovauja saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupei;

6.2. užtikrina, kad saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupės nariai laikytųsi Programoje nustatytų atitikties stebėsenos veiklos procedūrų;

6.3. kartu su Programos vadovu, atsižvelgdamas į atitikties stebėsenos veiklos rūšį ir į jos sudėtingumą, sprendžia, kiek saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ar bandymo grupėje turi būti narių;

6.4. organizuoja pasirengimą saugumo auditui, įgyvendinimo patikrinimui ir bandymui (rengia saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ar bandymo planą ir kt.);

6.5. kartu su saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupės nariais dalyvauja atitikties stebėsenos veikloje ir parengia galutinę atitikties stebėsenos veiklos ataskaitą;

6.6. kartu su Programos vadovu sprendžia visus konfliktus ar kitus klausimus, kilusius atitikties stebėsenos veiklos metu;

6.7. atlieka kitas funkcijas, numatytas Programoje.

7. Kai Programos vadovas dalyvauja saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupėje, jis yra skiriamas atitinkamos grupės vadovu.

8. Saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupės vadovas bei nariai yra skiriami TKA direktoriaus įsakymu. Grupės vadovu ir nariais gali būti skiriami tik auditoriai, išskyrus bandymo grupės narius, kuriais gali būti skiriami ir kiti asmenys. Grupės vadovo sprendimu, saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir bandymo grupėje stebėtojo statusu gali dalyvauti ir kiti asmenys, kurių atliekamos darbo funkcijos yra susijusios su civilinės aviacijos saugumo veikla.

III SKYRIUS

AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KRITERIJAI

9. Auditoriai privalo atitikti šiuos kvalifikacijos reikalavimus:

9.1. turėti ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį išsilavinimą su bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintą technologijos arba socialinių mokslų studijų srities išsilavinimą arba aukštąjį koleginių išsilavinimą su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintą technologijos arba socialinių mokslų studijų srities išsilavinimą;

9.2. turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „SLAPTAI“;

9.3. turi nebūti susiję jokiais sutartiniais arba finansiniais įsipareigojimais su tikrinamu subjektu;

9.4. išmanyti esamas galiojančias saugumo priemones ir suprasti, kaip jos taikomos tikrinimo operacijose, t. y.:

9.4.1. išmanyti saugumo principus;

- 9.4.2. išmanyti priežiūros užduotis;
- 9.4.3. išmanyti veiksnius, darančius poveikį žmogaus veiklos rezultatams;
- 9.4.4. būti praktiškai susipažinę su saugumo technologijomis ir metodais;
- 9.4.5. turėti žinių apie atitikties stebėsenos veiklos principus, procedūras ir metodus;
- 9.4.6. būti praktiškai susipažinę su tikrinamomis operacijomis;
- 9.4.7. žinoti auditoriaus funkcijas ir įgaliojimus.

10. TKA užtikrina, kad auditoriai nuolat dalyvautų mokymuose tokiu periodiškumu, jog galėtų išlaikyti turimą kompetenciją ir įgyti naujos kompetencijos, susijusios su saugumo srities pokyčiais.

IV SKYRIUS

AUDITORIŲ ĮGALIOJIMAI, TEISĖS IR PAREIGOS

11. Auditoriai vykdydami atitikties stebėsenos veiklą teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis turi teisę:

- 11.1. stebėsenos tikslais iš karto patekti į visas reikiamas zonas (įskaitant orlaivį ir pastatus);
- 11.2. tikrinti orlaivį;
- 11.3. tikrinti bet kurią oro uosto dalį;
- 11.4. tikrinti subjektų patalpas ir teritoriją, kurioje yra taikomos saugumo priemonės;
- 11.5. nagrinėti ir bandyti saugumo priemonių bei procedūrų tinkamumą ir veiksmingumą;
- 11.6. subjektų darbuotojams duoti privalomus vykdyti nurodymus;
- 11.7. reikalauti, kad subjektas pateiktų visą reikalingą informaciją (dokumentai, vaizdo, garso įrašai ir kt.), susijusią su saugumo audитами, įgyvendinimo patikrinimais, bandymais ir tyrimais;
- 11.8. uždrausti orlaiviui išskristi, jeigu įtariama, kad kilo grėsmė orlaivio saugumui;
- 11.9. įsinešti į subjekto kontroliuojamą teritoriją ar patalpas ir naudoti visą vykdyti pareigas būtiną įrangą ir (arba) priemones;
- 11.10. raštu, fotografavimo, elektronine arba kita forma fiksuoti bet kurią veiką, tvarką arba įrangą;
- 11.11. atlikti kitus veiksmus, numatytus Programoje.

12. Asmenys, trukdantys auditoriams atlikti savo pareigas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Toks trukdymas yra:

- 12.1. sąmoningas kliudymas auditoriui atlikti pareigas (tyčia sudaromos kliūtys arba jam trukdoma);
- 12.2. nepateikimas arba atsisakymas pateikti auditoriui prašomą informaciją;
- 12.3. informacijos slėpimas arba melagingos informacijos pateikimas, nepilnos, neteisingos arba klaidinančios informacijos teikimas apgaulės tikslais;
- 12.4. draudimas ar kitoks sąmoningas kliudymas patekti į tikrinamą teritoriją, patalpas, objektus;
- 12.5. kitoks kliudymas auditoriui atlikti savo pareigas.

13. Auditoriai atlikdami savo pareigas su savimi privalo turėti Civilinės aviacijos inspektorius pažymėjimą ir dokumentus, patvirtinančius jų įgaliojimus, susijusius su NCASP įgyvendinimu.

14. Atitinkamos atitikties stebėsenos veiklos grupės nariai privalo laikytis grupės vadovo reikalavimų ir nurodymų bei objektyviai vykdyti savo pareigas. Be to, saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir (arba) bandymo metu auditoriai, taip pat kiti Programos 8 punkte nurodyti asmenys privalo:

- 14.1. laikytis saugumo reikalavimų subjekto teritorijoje bei patalpose ir naudotis įprastinėmis įėjimo ir išėjimo vietomis, išskyrus atvejus, kurie turėtų neigiamos įtakos tikrinimui;
- 14.2. laikytis privalomų saugos taisyklių;

14.3. nenaudoti prievartos, siekdami patekti į orlaivį, pastatą ar teritoriją;

14.4. neatidaryti išorinių orlaivio durų, neliesti orlaivio valdymo plokštumų ir įrenginių bei neiti į orlaivio pilotų kabiną, išskyrus tuos atvejus, kai auditorių lydi atsakingas oro vežėjo atstovas;

14.5. atitikties stebėsenos veiklos metu nekomentuoti atliekamų veiksmų, neduoti patarimų, netaisyti ir neinstrukuoti saugumo darbuotojų, tačiau jeigu būtina, auditoriai gali nurodyti trūkumus tiesioginiam saugumo darbuotojų vadovui.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

V SKYRIUS

ATITIKTIES STEBĖSENOS VEIKLA

15. Atitikties stebėsenos veiklos metu vertinamos subjektų taikomos saugumo priemonės ir procedūros, taip pat vidinių kokybės kontrolės priemonių įgyvendinimas ir jų veiksmingumas.

16. Atliekant atitikties stebėsenos veiklą kiekviename oro uoste pasirenkamas toks atitikties stebėsenos veiklos rūšių derinys (saugumo auditas ir bandymai; įgyvendinimo patikrinimas, bandymas ir kt.), kad būtų galima susidaryti išsamią nuomonę apie esamos aviacijos saugumo sistemos tinkamumą ir veiksmingumą, siekiant apsaugoti civilinę aviaciją nuo neteisėtos veikos.

17. Atitikties stebėsenos veikla skirstoma į šias rūšis: saugumo auditas, įgyvendinimo patikrinimas ir bandymas.

17¹. Bandymas gali būti slaptas arba atviras. Slaptas bandymas yra toks bandymas, kai tikrinamiems asmenims nėra žinoma apie patį bandymą, jo atlikimo laiką bei vietą, t. y. bandymo metu asmenys nežino, kad yra tikrinami. Atviras bandymas atliekamas atvirai, t. y. pranešant apie jį tikrinamiems asmenims (jiems žinant, kad yra tikrinami).

Papildyta punktu:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

18. Atitikties stebėsenos veiklą sudaro šie etapai:

18.1. atitikties stebėsenos veiklos rūšies (saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ir (arba) bandymo) parinkimas;

18.2. atitikties stebėsenos veiklos plano sudarymas;

18.3. subjekto taikomų saugumo priemonių ir procedūrų patikrinimas;

18.4. atitikties stebėsenos veiklos metu nustatytų rezultatų analizė ir klasifikavimas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

18.5. atitikties stebėsenos veiklos ataskaitos parengimas ir pateikimas atitinkamam subjektui;

18.6. trūkumų taisymo proceso kontrolė, jeigu atitikties stebėsenos veiklos metu buvo nustatyta atitinkamų trūkumų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

19. Atitikties stebėsenos veikla grindžiama sistemingu informacijos rinkimu, analize ir vertinimu. Informacija renkama atliekant stebėjimus, apklausas, patikrinimus ir peržiūrint dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

20. Apie planuojamą saugumo auditą subjekto vadovas informuojamas ne vėliau kaip prieš 15 darbo dienų iki planuojamo audito pradžios. Apie planuojamą įgyvendinimo patikrinimą ir

bandymą (bandymus) iš anksto nepranešama, išskyrus atvejus, kai Programos vadovas atsižvelgdamas atitinkamai į planuojamų tikrinti saugumo priemonių ir procedūrų skaičių bei sudėtingumą arba į bandymo (bandymų) pobūdį mano, kad iš anksto neinformavus subjekto atlikti įgyvendinimo patikrinimo arba bandymo (bandymų) neįmanoma. Kai subjektui iš anksto pranešama apie įgyvendinimo patikrinimą arba bandymą (bandymus), turi būti užtikrinama, kad ši informacija nebūtų atskleista kitiems asmenims, išskyrus atvirą (atvirus) bandymą (bandymus). Tais atvejais, kai bandymą (bandymus) numatyta atlikti kartu su saugumo auditu arba įgyvendinimo patikrinimu, apie kurį pranešama iš anksto, subjekto vadovui pranešama apie saugumo audito ar įgyvendinimo patikrinimo metu numatomą atlikti bandymą (bandymus), tačiau nenurodoma, kokios konkrečiai įgyvendinimo priemonės bus tikrinamos bandymų metu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

21. TKA renka ir saugo atitikties stebėsenos veiklos medžiagą, kurią teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis teikia atitinkamoms nacionalinėms ar užsienio valstybių institucijoms.

VI SKYRIUS SAUGUMO AUDITAS

22. Programos vadovas sprendžia ir saugumo audito plane nurodo, ar atliekant saugumo auditą tikrinamos:

22.1. visos oro uoste veikiančių ir saugumo priemonės taikančių ūkio subjektų saugumo priemonės pagal Reglamento ([EB](#)) Nr. 300/2008 II priedo I priedėlį;

22.2. tik subjekto taikomos saugumo priemonės;

22.3. tik atskirose NCASP dalyse numatytos saugumo priemonės, kurias taiko atskiri ūkio subjektai (patekimo kontrolė; asmenų, išskyrus keleivius, tikrinimas; ir (arba) kt.).

23. Saugumo auditas vykdomas šiais etapais:

23.1. pranešimo apie saugumo auditą ir prireikus išankstinio klausimyno pateikimas subjektui. Išankstinio klausimyno tikslas yra informuoti subjektą apie planuojamas tikrinti sritis ir surinkti saugumo audito grupei reikalingą informaciją apie subjekto saugumo organizavimą, esamą saugumo užtikrinimo tvarką, taikomas aviacijos saugumo priemonės. Tais atvejais, kai TKA neturi pakankamai išankstinės informacijos apie planuojamą tikrinti subjektą, kuri reikalinga auditui, TKA pateikia tikrinamam subjektui užpildyti išankstinį klausimyną ne vėliau kaip likus 15 darbo dienų iki numatytos saugumo audito pradžios. Užpildytą klausimyną subjektas turi grąžinti TKA ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki saugumo audito pradžios;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

23.2. pasirengimas auditui, įskaitant užpildyto išankstinio klausimyno ir kitų svarbių dokumentų analizę;

23.3. pirminis informacinio pobūdžio susitikimas su subjekto atstovais prieš pradedant atitikties stebėsenos veiklą vietoje. Šio etapo metu saugumo audito grupės nariai supažindina subjekto atstovus su saugumo audito tikslais, laikotarpiu, apimtimi ir grupės narių naudojamais metodais ir priemonėmis;

23.4. veikla vietoje (subjekto taikomų saugumo priemonių ir procedūrų patikrinimas);

23.5. preliminarinių saugumo audito rezultatų pristatymas ir aptarimas su subjektu paskutinę veiklos vietoje dieną. Subjekto atstovai informuojami apie preliminarinius saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ar bandymo rezultatus, nurodant, kas buvo tikrinta, ar saugumo priemonės ir procedūros tinkamai taikomos ir atitinka NCASP reikalavimus. Subjekto atstovai turi

teisę pateikti paaiškinimus ir (ar) papildomus dokumentus dėl preliminariai identifikuotų trūkumų ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo paskutinės veiklos vietoje dienos. Išimtiniais atvejais šis terminas Programos vadovo sprendimu gali būti pratęstas 2 darbo dienas;

23.6. saugumo audito ataskaitos parengimas ir pateikimas subjektui. Saugumo audito ataskaita parengiama ir pateikiama subjektui per 15 darbo dienų nuo paskutinės veiklos vietoje dienos. Reikalavimai ataskaitos turiniui numatyti Programos 55 punkte;

23.7. jeigu saugumo audito metu nustatyta trūkumų – trūkumų šalinimas ir šio proceso stebėseną.

VII SKYRIUS ĮGYVENDINIMO PATIKRINIMAS

24. Programos vadovas turi užtikrinti, kad įgyvendinimo patikrinimo metu būtų patikrintas bent vienas Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo I priedėlyje nurodytų tiesiogiai susijusių saugumo priemonių ir atitinkamų įgyvendinimo aktų rinkinys – per vieną patikrinimą arba per pagrįstą laikotarpį, kuris neturi viršyti 3 mėnesių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

25. Įgyvendinimo patikrinimo grupės vadovas užtikrina, kad būtų patikrintas reprezentatyvusis informacijos ėminys (pvz.: patekimo kontrolę vykdančių asmenų įdarbinimas ir mokymas, patekimo kontrolės priemonių ir procedūrų naudojimas, patekimo kontrolei naudojamos saugumo įrangos tinkamumas, vidinės kokybės kontrolės metu nustatyti rezultatai vertinant patekimo kontrolę ir kt.).

26. Įgyvendinimo patikrinimas vykdomas šiais etapais:

26.1. parengiamasis etapas (tikrinimo apimtį nustatymas, tikrinimo metu naudojamos priemonės ir kt.);

26.2. veikla vietoje (pasirinkto Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo I priedėlyje nurodytų tiesiogiai susijusių saugumo priemonių ir atitinkamų įgyvendinimo aktų rinkinio tikrinimas);

26.3. preliminarinių įgyvendinimo patikrinimo rezultatų pristatymas ir aptarimas su subjektu paskutinę veiklos vietoje dieną. Subjekto atstovai informuojami apie preliminarinius įgyvendinimo patikrinimo rezultatus, nurodant, kas buvo tikrinta, ar saugumo priemonės ir procedūros tinkamai taikomos ir atitinka NCASP reikalavimus. Subjekto atstovai turi teisę pateikti paaiškinimus ir (ar) papildomus dokumentus dėl identifikuotų trūkumų ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo paskutinės veiklos vietoje dienos. Išimtiniais atvejais šis terminas Programos vadovo sprendimu gali būti pratęstas 2 darbo dienas;

26.4. įgyvendinimo patikrinimo ataskaitos pateikimas. Įgyvendinimo patikrinimo ataskaita parengiama ir pateikiama subjektui per 15 darbo dienų nuo paskutinės veiklos vietoje dienos. Reikalavimai ataskaitos turiniui numatyti Programos 55 punkte.

VIII SKYRIUS BANDYMAI

27. Bandymai atliekami siekiant patikrinti, kaip veiksmingai įgyvendinamos šios saugumo priemonės:

27.1. patekimo į riboto patekimo zoną kontrolė;

27.2. orlaivio apsauga;

27.3. orlaivio saugumo nuodugnus patikrinimas;

- 27.4. keleivių ir rankinio bagažo patikrinimas;
- 27.5. asmenų, išskyrus keleivius, ir jų vežamų daiktų patikrinimas;
- 27.6. krovinių skyriaus bagažo apsauga;
- 27.7. krovinių arba pašto patikrinimas;
- 27.8. krovinių ir pašto apsauga;
- 27.9. kitos saugumo priemonės (pvz., draudžiamų daiktų apsauga riboto patekimo zonoje, oro vežėjo pašto ir medžiagų apsauga ir pan.).

27¹. Programos 27 punkte nurodytų saugumo priemonių įgyvendinimas tikrinamas atliekant slaptus bandymus. Siekiant patikrinti Programos 27.4 papunktyje nurodytos saugumo priemonės įgyvendinimą taip pat gali būti atliekami ir atviri bandymai.

27². Tos pačios saugumo priemonės bandymai gali būti atliekami (kartojami) kelis kartus toje pačioje arba skirtingose vietose. Toje pačioje arba skirtingose vietose gali būti atliekami kelių skirtingų saugumo priemonių bandymai. Tais atvejais, kai iš anksto numatyta atlikti kelis slaptus bandymus ir atliekant konkretų slaptą bandymą, bandymą atliekantis asmuo yra sulaikomas (pvz., aptinkamas draudžiamas daiktas), kiti slapti bandymai gali būti toliau atliekami, jeigu išlaikomas jų slaptumas.

27³. Bandymo grupės vadovas turi užtikrinti, kad saugumo priemonės bandymų apimtis būtų tokia, kad būtų galima objektyviai įvertinti saugumo priemonės įgyvendinimą. Konkrečios saugumo priemonės bandymų skaičių nustato bandymo grupės vadovas, atsižvelgdamas į tikrinamą saugumo priemonę, ankstesnės atitikties stebėsenos veiklos rezultatus, taip pat įvertinęs kitas aplinkybes, galinčias turėti įtakos bandymų atlikimui (saugumo priemonės tuo metu taikančių darbuotojų skaičių, keleivių ar krovinių srautus, bandymus atliekančių asmenų skaičių, teroro akto grėsmės lygį ir pan.). Tais atvejais, jeigu atliktų slaptų bandymų skaičius nėra pakankamas įvertinimui ir nėra galimybės atlikti pakankamo skaičiaus slaptų bandymų, papildomai turi būti atliekamas tos saugumo priemonės įgyvendinimo stebėjimas, darbuotojų apklausa, atviri bandymai ir pan. tam, kad būtų galima objektyviai įvertinti saugumo priemonės įgyvendinimą.

27⁴. Atliekant atvirus bandymus asmens nešamų daiktų ir rankinio bagažo tikrinimo srityje, siekiama nustatyti, ar darbuotojai, dirbantys su rentgeno įranga, turi tinkamus gebėjimus šioms funkcijoms vykdyti. Atviruose bandymuose dalyvausiančius darbuotojus atrenka auditoriai. Atrinkti darbuotojai prieš bandymą yra informuojami, kad jie dalyvaus atvirame bandyme (bus tikrinami) ir paaiškinama, kaip bandymas bus atliekamas. Šio bandymo metu darbuotojui pateikiami keturi paruošti bagažai (su įprastais daiktais, pvz., knygomis, drabužiais ar kt.), iš kurių dviejuose bagažuose kartu su kitais daiktais yra įdėta po vieną draudžiamą daiktą, kiti du bagažai tik su įprastais daiktais (be draudžiamų daiktų). Darbuotojo paprašoma išanalizavus pateikiamus vaizdus rentgeno įrenginyje, aiškiai nurodyti, kuriuose bagažuose yra draudžiamas daiktas, o kurie bagažai yra be draudžiamų daiktų. Auditoriui paprašius darbuotojas turi parodyti ir išvardyti sprogstamojo įtaiso sudedamąsias dalis. Darbuotojas bandymo neišlaiko, jeigu nemato draudžiamo daikto, arba paprašius neparodo pagrindinių sprogstamojo įtaiso sudedamųjų dalių, taip pat tais atvejais, jeigu darbuotojas nurodo, kad bagaže mato draudžiamą daiktą, kai tokio daikto tame bagaže nėra. Atviri bandymai baigiami grupės vadovo sprendimu.

28. Atsižvelgdamas į teisinius, saugos ir veiklos reikalavimus bandymo grupės vadovas prieš bandymą (bandymus) parengia bandymo (bandymų) protokolą. Su protokolu prieš bandymą (bandymus) pasirašytinai supažindinami visi bandyme (bandymuose) dalyvaujantys asmenys (auditoriai, stebėtojai ir bandymui atlikti pasirinkti asmenys). Protokole aprašoma bandymo (bandymų) atlikimo metodika, kurią sudaro tokie elementai:

28.1. parengiamasis etapas (bandymo (bandymų) apimties nustatymas, bandymo (bandymų) metu naudojamos priemonės, asmenys, kurie atliks bandymą (bandymus), ir kt.);

28.2. veikla vietoje (pasirinktų saugumo priemonių bandymas (bandymai));

28.3. bandymo (bandymų) metu nustatytų rezultatų pristatymas ir aptarimas su subjekto atstovu;

28.4. ataskaitų teikimas. Per 10 darbo dienų nuo bandymo (bandymų) atlikimo dienos parengiama ir subjektui pateikiama bandymo (bandymų) ataskaita. Reikalavimai ataskaitos turiniui numatyti Programos 55 punkte. Jei bandymas (bandymai) atliekami saugumo audito ar įgyvendinimo patikrinimo metu, subjektui pateikiama viena ataskaita, t. y. saugumo audito arba įgyvendinimo patikrinimo ataskaita.

28¹. Slaptas bandymas (bandymai) baigiamas (baigiami) grupės vadovo sprendimu. Pabaigus bandymą (bandymus), grupės vadovas kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip tą pačią dieną, kai bandymas (bandymai) buvo baigtas (baigti), prisistato subjekto aviacijos saugumo vadovui ir (ar) kitiems atsakingiems asmenims, pateikia civilinės aviacijos inspektorius pažymėjimą bei žodžiu informuoja apie atliktą bandymą (bandymus), nurodydamas bandymo (bandymų) atlikimo vietą, laiką, naudotas priemones ir bandymo (bandymų) rezultatus, o tais atvejais, kai nėra galimybės prisistatyti, informuoja apie bandymą subjekto aviacijos saugumo vadovą ir (ar) kitus atsakingus asmenis telefonu. Kai bandymas neišlaikomas, neišlaikiusiems darbuotojams, taip pat aviacijos saugumo vadovui arba ir (ar) kitiems atsakingiems asmenims tą pačią dieną, kai bandymas (bandymai) buvo baigtas (baigti), paaiškinama, kaip buvo įveiktos saugumo procedūros ir, jeigu yra galimybė ir netrikdoma subjekto veikla, pademonstruojama, kaip bandymas buvo atliktas.

29. Bandymo grupės vadovas užtikrina, kad bandymai būtų atliekami stebint kvalifikuotam personalui ir nesukeliant grėsmės bandymuose dalyvaujantiems žmonėms, orlaiviui, oro uosto įrenginiams arba nuosavybei bei nesukeliant nepatogumų ar neramumų aplinkiniams, asmenims, organizacijoms, kurie neįtraukti į bandymus.

30. Bandymų metu gali būti naudojamos tokios priemonės: suklastoti ar negaliojantys oro uosto darbuotojo pažymėjimai, sprogstamųjų įtaisų imitacijos, ginklai, sprogstamosios medžiagos ir kt.

31. Jei bandymams būtini šaunamieji ginklai, bandymo grupės vadovas užtikrina, kad:

31.1. būtų naudojami tik neužtaisyti šaunamieji ginklai, kuriems įsigyti ir juos laikyti bei nešioti nereikalingi leidimai;

31.2. ginklai yra padengti plastikumu ar guma arba naudojami išardyti.

32. Kai bandymams būtina imituoti sprogstamuosius užtaisus, bandymo grupės vadovas užtikrina, kad būtų naudojami tik inertiniai užtaisai be sprogstamųjų medžiagų. Bandymo grupės vadovas užtikrina, kad bandymą atliekantis asmuo su tokiu sprogstamuoju užtaisu turėtų šio užtaiso fotografiją ir Programos vadovo patvirtinimą, kad šis užtaisas yra bandymo priemonė, neturinti jokių sprogstamųjų medžiagų.

33. Bandymo grupės vadovas kontroliuoja visų daiktų, naudojamų bandymų metu, išdavimą ir naudojimą. Šios grupės vadovas parengia, tikrina, išduoda ir surenka visas priemones, naudojamas bandymų metu. Bandymams naudojamos priemonės turi būti užregistruotos TKA aviacijos saugumo bandymų priemonių kataloge ir pažymėtos kaip bandymų priemonės.

34. Bandymo grupės vadovas užtikrina, kad bandymų metu naudojami daiktai būtų išduodami prieš bandymą (bandymus) ir surenkami iškart po bandymo (bandymų). Šie daiktai yra griežtai kontroliuojami viso bandymo (bandymų) metu. Jie negali būti paliekami be priežiūros. Kai daiktai bandymams naudojami viešojoje vietoje, jie turi būti paslėpti taip, kad nekeltų sumaišties

tarp keleivių. Pasibaigus bandymui (bandymams), bandymo grupės vadovas patikrina, ar visi daiktai, naudoti bandymo (bandymų) metu, sugrąžinti.

35. Bandymo grupės vadovas yra atsakingas už:

35.1. bandymų planavimą;

35.2. bandymų valdymą;

35.3. daiktų, naudojamų bandymų metu, išdavimą ir surinkimą;

35.4. saugų bandymų atlikimą;

35.5. bandymų dalyvių apklausą ir reikalingų dokumentų bei ataskaitos rengimą;

35.6. auditorių ir (arba) asmenų, dalyvaujančių bandymuose, supažindinimą su bandymais ir jų tikslais;

35.7. auditorių ir (arba) asmenų, dalyvaujančių bandymuose, informavimą, kad, aptikus bandymo metu naudojamą priemonę, auditoriai ir (arba) asmenys pateiktų dokumentus, įrodančius, kad jiems suteikta teisė atlikti bandymus.

36. Bandymams atrenkami sutikę juose dalyvauti asmenys, kurie gali tiksliai įvykdyti bandymo grupės vadovo nurodymus, priimti logiškus sprendimus ir greitai bei aiškiai įvertinti susiklosčiusią situaciją. Šie asmenys turi būti raštu informuoti apie riziką, kuri kyla atliekant bandymus.

37. Auditoriai gali atlikti bandymus savarankiškai arba bendradarbiaudami su policija, subjekto darbuotojais ir atitinkamos valstybės institucijos bandymams vykdyti paskirtais asmenimis. Šie asmenys privalo turėti dokumentus, patvirtinančius, kad TKA suteikė jiems teisę atlikti bandymus.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

IX SKYRIUS

RIZIKOS VERTINIMU PAGRĮSTAS ATITIKTIES STEBĖSENOS VEIKLOS DAŽNIS

39. Atitikties stebėsenos veiklos dažnis nustatomas remiantis subjektų rizikos vertinimu bei atsižvelgiant į Teroro akto grėsmės lygio nustatymo, skelbimo ir parengties tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1614-8 „Dėl Teroro akto grėsmės lygio nustatymo, skelbimo ir parengties tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Teroro akto grėsmės lygio nustatymo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka kompetentingų institucijų nustatytą teroro akto grėsmės lygį Lietuvos Respublikoje bei į informaciją apie teroro aktus ar mėginimus juos įvykdyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

40. Rizikos vertinimą šiame skyriuje nustatyta tvarka atlieka TKA Aviacijos saugumo skyriaus darbuotojai kiekvienų einamųjų metų sausio mėnesį. Informaciją, kuri reikalinga kiekvienam konkrečiam šiame skyriuje nurodytam vertinimo kriterijui įvertinti, subjektas TKA pateikia ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo oficialaus prašymo pateikti atitinkamą informaciją gavimo dienos. Jeigu per šiame punkte nustatytą terminą subjektas TKA nepateikia reikiamos informacijos, TKA ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po termino pabaigos išsiunčia subjektui priminimą ir nustato naują 3 darbo dienų informacijos pateikimo TKA terminą. Nepateikus reikalingos informacijos TKA per šio punkto tvarka naujai nustatytą terminą, TKA ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po TKA nustatyto termino pabaigos perduoda medžiagą LTSA dėl administracinio nusižengimo teisenos pradėjimo pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą (toliau – ANK).

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

41. Atliekant subjektų rizikos vertinimą pagal subjektų priskyrimą atitinkamai grupei, vertinami šie kriterijai:

41.1. *Neteko galios nuo 2023-08-12*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

41.2. darbuotojų, atliekančių aviacijos saugumo funkcijas, kaita per praėjusius kalendorinius metus procentais (šis kriterijus netaikomas vertinant aerodromus);

41.3. subjekto vykdomos veiklos pobūdžio ir (ar) apimties pasikeitimai per praėjusius kalendorinius metus, turintys ar galintys turėti neigiamos įtakos aviacijos saugumo užtikrinimui (šis kriterijus netaikomas vertinant aerodromus);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

41.4. atitikties stebėsenos veiklos metu nustatytų trūkumų (neatitinka, yra didelių trūkumų; neatitinka; atitinka, tačiau pageidautini patobulinimai) (toliau – trūkumai) skaičius per praėjusius kalendorinius metus;

41.5. atitikties stebėsenos veiklos metu nustatytų trūkumų lygis per praėjusius kalendorinius metus;

41.6. subjekto veiklos trukmė (šis kriterijus netaikomas vertinant antžemines paslaugas teikiančias įmones, aerodromus ir oro navigacijos paslaugas teikiančias įmones);

41.7. pranešimų apie su aviacijos saugumu susijusius įvykius skaičius per praėjusius kalendorinius metus.

42. Atliekant Lietuvos Respublikos oro uostų rizikos vertinimą, be Programos 41 punkte nurodytų kriterijų, taip pat vertinami ir šie kriterijai:

42.1. keleivių skaičius (mln.) per praėjusius kalendorinius metus, tenkantis vienam subjekto darbuotojui, atliekančiam patikrinimus, patekimo kontrolę ar kitokią saugumo kontrolę, arba už tai atsakingam (toliau – darbuotojai, atliekantys aviacijos saugumo funkcijas);

42.2. subjekto naudojama aviacijos saugumo įranga;

42.3 statybų darbai oro uosto teritorijoje.

43. Atliekant Lietuvos Respublikos reguliuojamų subjektų rizikos vertinimą, be Programos 41 punkte nurodytų kriterijų, taip pat vertinamas kriterijus – subjekto naudojama aviacijos saugumo įranga.

44. Atliekant Lietuvos Respublikos reguliuojamų orlaivio atsargų tiekėjų rizikos vertinimą, be Programos 41 punkte nurodytų kriterijų, taip pat vertinamas kriterijus – subjekto naudojama aviacijos saugumo įranga.

45. Atliekant oro vežėjų (Lietuvos Respublikos oro vežėjai, taip pat ES šalyse ir ne ES šalyse registruoti oro vežėjai) rizikos vertinimą, be Programos 41 punkte nurodytų kriterijų, taip pat vertinamas kriterijus – skrydžių virš zonų, nurodytų Europos aviacijos saugos agentūros konfliktinių zonų informacijos pranešimuose (CZIB), ar 100 jūrmilių spinduliu nuo šių zonų, skaičius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

46. Atliekant Lietuvos Respublikos aerodromų rizikos vertinimą, be Programos 41 punkte nurodytų kriterijų, taip pat vertinami ir šie kriterijai:

46.1. orlaivių parko dydis;

46.2. įvykdytų skrydžių skaičius per praėjusius kalendorinius metus;

46.3. objektų aerodrome ar šalia jo, kurie galėtų būti pasirinkti teroristų taikiniais dėl savo strateginės reikšmės, galimo didelio finansinės žalos masto, pavojaus žmonių sveikatai arba gyvybei, skaičius;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

46.4. renginių aerodrome ar besiribojančiose su juo teritorijose, kurie gali turėti poveikį aviacijos saugumui, skaičius.

47. Programos 41–46 punktuose nurodytiems kriterijams nustatomos konkrečios reikšmės, kurios įvertinamos balais, išreiškiančiais rizikos lygį: 0 – žemas rizikos lygis, 1 – nedidelis rizikos lygis, 2 – vidutinis rizikos lygis, 3 – aukštas rizikos lygis. Konkrečias kriterijų reikšmes ir jų įvertinimą balais nustato TKA.

48. Susumavus visų kriterijų reikšmių balus, vertinamas subjektas TKA nustatyta tvarka priskiriamas vienai iš šių rizikos grupių:

48.1. žemos rizikos grupė – ženklinama žalia spalva;

48.2. nedidelės rizikos grupė – ženklinama geltona spalva;

48.3. vidutinės rizikos grupė – ženklinama oranžine spalva;

48.4. aukštos rizikos grupė – ženklinama raudona spalva.

49. Subjektų, patenkančių į žemos rizikos grupę bei esant nustatytam žemiausiam ir žemam teroro akto grėsmės lygiui pagal Teroro akto grėsmės lygio nustatymo tvarkos aprašą, atitikties stebėsenos veikla atliekama tokiu dažniu:

49.1. Saugumo auditas atliekamas ne rečiau kaip 1 kartą per 24 mėnesius.

49.2. Įgyvendinimo patikrinimas:

49.2.1. Lietuvos Respublikos oro uostuose, kurių metinis eismo intensyvumas viršija 2 mln. keleivių (jeigu nėra oro uosto, kurio metinis eismo intensyvumas viršytų 2 mln. keleivių, šiame papunktyje nustatyti reikalavimai taikomi Lietuvos Respublikos oro uostui, kurio metinis eismo intensyvumas yra didžiausias), visi Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) I priedo 1–6 skyriuose išvardytų tiesiogiai susijusių saugumo priemonių rinkiniai tikrinami ne rečiau kaip 1 kartą per 12 mėnesių, jeigu per tą laikotarpį oro uoste nebuvo atliktas saugumo auditas, apimantis visus Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) I priedo 1–6 skyriuose išvardytų tiesiogiai susijusių saugumo priemonių rinkinius;

49.2.2. ne Europos Sąjungos šalyse, išskyrus Norvegiją, Islandiją, Lichtenšteiną ir Šveicariją, registruoti ir reguliariai skrydžius iš Lietuvos Respublikos oro uostų vykdančios oro vežėjai tikrinami ne rečiau kaip 1 kartą per 12 mėnesių, jeigu per tą laikotarpį oro uoste nebuvo atliktas saugumo auditas;

49.2.3. visais kitais atvejais, nepatenkančiais į Programos 49.2.1 ir 49.2.2 papunkčius, įgyvendinimo patikrinimas atliekamas ne rečiau kaip 1 kartą per 24 mėnesius, jeigu per tą laikotarpį oro uoste nebuvo atliktas saugumo auditas.

50. Subjektai, patenkantys į nedidelės ir vidutinės rizikos grupes, tikrinami Programos 49 punkte nustatytu dažniu, tačiau sudarant metinį atitikties stebėsenos veiklos planą jie einamaisiais metais turi būti tikrinami pirmiau nei plane numatyti, Programos 49 punkte nurodyti subjektai.

51. Nustačius, kad subjektas patenka į aukštos rizikos grupę, sudarant metinį atitikties stebėsenos veiklos planą nustatomas didesnis jo tikrinimo dažnis, nei numatyta Programos 49 punkte. Konkretų tikrinimo dažnį nustato Programos vadovas. Jeigu kito rizikos vertinimo metu subjektas patenka į žemesnės rizikos grupę, jo tikrinimo dažnumas nustatomas vadovaujantis atitinkamai Programos 49 ar 50 punktu.

52. Atskirais atvejais Programos vadovas gali priimti sprendimą nustatyti didesnę atitikties stebėsenos veiklos dažnį, nei numatyta Programos 49–51 punktuose, ir (ar) patikrinti subjektą ne pagal metinį atitikties stebėsenos veiklos planą, ir (ar) nustatyti kitus, nei plane numatyti, tikrintinus Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo I priedėlyje išvardytus ir tiesiogiai susijusius saugumo priemonių rinkinius, atsižvelgdamas į aplinkybes, susijusias su subjekto vykdomos veiklos

pobūdžiu, taikomomis saugumo priemonėmis ir procedūromis, vidaus kokybės kontrolės rezultatais, ar kitas aplinkybes, lemiančias būtinybę priimti tokį sprendimą.

53. Esant nustatytam vidutiniam, aukštam ir aukščiausiam teroro akto grėsmės lygiui, atitinkami Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo I priedėlyje išvardyti ir tiesiogiai susiję saugumo priemonių rinkiniai turi būti tikrinami ne rečiau kaip kas 6 mėnesius. Konkretų dažnį ir kokie Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo I priedėlyje išvardyti ir tiesiogiai susiję saugumo priemonių rinkiniai bus tikrinami, nustato Programos vadovas, atsižvelgdamas į grėsmės pobūdį ir taikomas papildomas aviacijos saugumo priemonės, nurodytas Teroro akto grėsmės lygio nustatymo tvarkos aprašo 2 priede (riboto naudojimo).

X SKYRIUS VERTINIMAS IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

54. Vykdam atitikties stebėsenos veiklą, NCASP įgyvendinimas vertinamas taikant Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo II priedėlyje nurodytą atitikties klasifikacijos sistemą.

55. Atitikties stebėsenos veiklos ataskaitose nurodomi šie atliktos atitikties stebėsenos veiklos elementai:

- 55.1. veiklos rūšis;
- 55.2. tikrinamas oro uostas, oro vežėjas ir (arba) subjektas;
- 55.3. veiklos data ir laikas;
- 55.4. veiklą vykdančių auditorių vardai ir pavardės;
- 55.5. veiklos mastas;
- 55.6. rezultatai ir atitinkamos nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos nuostatos;
- 55.7. atitikties klasifikacija;
- 55.8. prireikus – siūlomos skirti įgyvendinimo užtikrinimo priemonės, nurodytos Programos 70 punkte;
- 55.9. taisomųjų veiksmų rekomendacijos;
- 55.10. prireikus – trūkumų taisymo terminas. Jeigu trūkumai buvo ištaisyti atitikties stebėsenos veiklos metu, apie tai pažymima ataskaitoje.

56. Jeigu nustatomas poreikis pakartotinai patikrinti subjektų taikomas saugumo priemones ir procedūras, ir nustatoma silpnoji vieta – TKA paveda subjektui imtis proporcingų galimam pavojui priemonių.

XI SKYRIUS TRŪKUMŲ TAISYMAS

57. Jeigu atitikties stebėsenos veiklos metu nustatoma trūkumų, subjektas per 5 darbo dienas nuo ataskaitos gavimo dienos parengia trūkumų taisymo planą ir pateikia jį TKA derinti.

58. Trūkumų taisymo plane turi būti nurodyta:

- 58.1. trūkumas ir trūkumų atsiradimo priežastis / priežastys;
- 58.2. alternatyvios ir (arba) papildomos priemonės, kurios bus taikomos trūkumų taisymo įgyvendinimo laikotarpiu;
- 58.3. trūkumų taisymo priemonė / priemonės;
- 58.4. trūkumų taisymo terminai;
- 58.5. už trūkumų taisymą atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė.

59. Jeigu per Programos 57 punkte nustatytą terminą subjektas TKA nepateikia derinti trūkumų taisymo plano, TKA ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po nustatyto termino pabaigos išsiunčia subjektui priminimą ir nustato naują 3 darbo dienų trūkumų taisymo plano pateikimo TKA terminą.“

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

60. Jeigu subjektas, gavęs Programos 59 punkte numatytą TKA priminimą, per TKA nustatytą terminą nepateikia trūkumų taisymo plano, TKA ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo TKA nustatyto termino pabaigos perduoda medžiagą LTSA dėl administracinio nusižengimo teisenos pradėjimo pagal ANK.“

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

61. Gavusi trūkumų taisymo planą, TKA per 10 darbo dienų jį įvertina. Jei plane numatytos priemonės ir terminai yra priimtini, TKA pateiktą planą suderina, o jei ne – atmeta. TKA, priėmusi sprendimą atmeti planą, nurodo jo atmetimo priežastis ir nustato naują 5 darbo dienų trūkumų taisymo plano pateikimo TKA derinti terminą.

62. Subjektas, ištaisęs trūkumus per trūkumų taisymo plane nustatytą terminą, apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nustatyto termino pabaigos raštu informuoja TKA.

63. Jeigu atitikties stebėsenos veiklos metu rasti trūkumai dėl objektyvių priežasčių iki nustatyto termino pabaigos neištaisomi, subjektas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nustatyto termino pabaigos apie tai raštu informuoja TKA, nurodydamas to priežastis ir terminą, iki kada likę trūkumai bus ištaisyti. Šis terminas turi būti suderintas su TKA.

64. Praėjus nustatytam terminui, nurodytam subjekto trūkumų taisymo plane, per kurį trūkumai turėjo būti ištaisyti, ir negavusi iš subjekto informacijos apie trūkumų ištaisymą TKA subjektui siunčia priminimą dėl trūkumų taisymo. Gavęs priminimą, subjektas privalo pateikti TKA informaciją apie trūkumų ištaisymą per 2 darbo dienas nuo priminimo gavimo dienos.

65. Jeigu subjektas, gavęs Programos 64 punkte numatytą TKA priminimą dėl trūkumų taisymo, nesiėmė jokių priemonių bei laiku TKA nepateikė informacijos apie trūkumų ištaisymą, TKA ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Programos 64 punkte nustatyto termino pabaigos perduoda medžiagą LTSA dėl administracinio nusižengimo teisenos pradėjimo ANK nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

66. Kai subjektas informuoja TKA, jog visi trūkumai ištaisyti, TKA atlieka pakartotinį įgyvendinimo patikrinimą (prireikus – bandymą), kad įsitikintų, jog visi trūkumai buvo tinkamai ištaisyti. Pakartotinio įgyvendinimo patikrinimo (prireikus – bandymo) metu vertinami tik tie Reglamento ([EB](#)) Nr. 300/2008 II priedo I priedėlyje išvardyti tiesiogiai susiję saugumo priemonių rinkiniai, kurių trūkumai buvo nustatyti.

67. Pakartotinis įgyvendinimo patikrinimas remiasi sistemingu informacijos rinkimu taikant vieną ar kelis iš nurodytų metodų:

67.1. dokumentų subjekto aviacijos saugumo programos, aviacijos saugumo mokymų, vidinių kokybės kontrolės ataskaitų ir kt. tikrinimas;

67.2. taikomų saugumo priemonių ir procedūrų stebėjimai;

67.3. saugumo priemonės taikančių ar jų besilaikančių asmenų apklausos. Pakartotinio įgyvendinimo patikrinimo metu auditoriai kiekvienam asmeniui, kuris, jų nuomone, gali padėti įvertinti aviacijos saugumo būklę, gali užduoti klausimus apie aviacijos saugumą. Tai darydami auditoriai imasi visų priemonių, kad be reikalo netrukdytų personalui vykdyti pagrindinių pareigų;

67.4. taikomų saugumo priemonių ir procedūrų veiksmingumo patikrinimas.

68. Jeigu pakartotinio įgyvendinimo patikrinimo (prireikus – bandymo) metu nustatoma, kad visi atitikties stebėsenos veiklos metu rasti trūkumai ištaisyti, subjektui išsiunčiama įgyvendinimo patikrinimo (prireikus – bandymo) ataskaita arba patvirtinimas, kad visi trūkumai ištaisyti.

69. Jeigu pakartotinio įgyvendinimo patikrinimo (prireikus – bandymo) metu nustatoma, kad trūkumai neištaisyti ar (ir) nustatomi nauji trūkumai, kartojava trūkumų taisymo veikla, nurodyta Programos 57–68 punktuose.

70. Trūkumų taisymo veikla vykdoma ir įgyvendinimo užtikrinimo priemonės taikomos laikantis laipsniškumo ir proporcingumo principų. TKA imasi veiksmų, kol atitikties stebėsenos veiklos metu nustatyti trūkumai ištaisomi. Šie veiksmai apima:

- 70.1. patarimus ir rekomendacijas;
- 70.2. oficialų įspėjimą;
- 70.3. privalomą nurodymą (pranešimą apie įgyvendinimą);
- 70.4. medžiagos perdavimą LTSA dėl administracinio nusižengimo teisenos pradėjimo ANK nustatyta tvarka;
- 70.5. veiklą ribojančias sankcijas:
 - 70.5.1. iš Lietuvos Respublikos oro uostų vykdomų skrydžių ribojimas;
 - 70.5.2. oro vežėjo pažymėjimo galiojimo sustabdymas arba panaikinimas;
 - 70.5.3. reguliuojamo subjekto statuso panaikinimas;
 - 70.5.4. žinomo siuntėjo statuso panaikinimas;
 - 70.5.5. reguliuojamo orlaivio atsargų tiekėjo statusą patvirtinančio pažymėjimo galiojimo sustabdymas arba panaikinimas;
 - 70.5.6. skrydžius iš trečiosios šalies oro uosto į Europos Sąjungą vykdančių krovinių arba pašto oro vežėjo statuso (ACC3) galiojimo sustabdymas arba panaikinimas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

70.5.7. trečiosios šalies reguliuojamo subjekto ir trečiosios šalies žinomo siuntėjo statuso sustabdymas arba panaikinimas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159

71. Išimtiniais atvejais, jei nustatytas trūkumas yra didelis ar pasikartojantis, Programos 70 punkte nurodyto laipsniškumo principo gali būti nesilaikoma ir gali būti netaikomos (praleidžiamos) viena ar kelios Programos 70 punkte nurodytos priemonės.

72. Saugumo audito, įgyvendinimo patikrinimo ar bandymo grupės vadovas, suderinęs su Programos vadovu ir įvertinęs trūkumo mastą ar jo kartojimąsi, TKA direktoriui siūlo, kokie Programos 70 punkte nurodyti veiksmai taikytini subjektui.

73. Programos 60 ir 65 numatytais atvejais LTSA per 10 darbo dienų informuoja TKA apie administracinio nusižengimo teisenos pabaigą ir priimtą sprendimą.

XII SKYRIUS

AVIACIJOS SAUGUMO TYRIMAS

74. Aviacijos saugumo tyrimo tikslas – nustatyti aviacijos saugumo reikalavimų pažeidimo ar aviacijos saugumo incidento (toliau – pažeidimas ar incidentas) priežastis.

75. Tyrimui atlikti TKA sudaro tyrimo grupę iš programos vadovo pasiūlytų auditorių kandidatūrų. Tais atvejais, kai programos vadovas nedalyvauja tyrime, jis TKA direktoriui siūlo šios grupės vadovo kandidatūrą.

76. Tyrimo uždaviniai yra:

- 76.1. nustatyti:
 - 76.1.1. kur, kaip ir kodėl kilo pažeidimas ar incidentas;
 - 76.1.2. silpnąsias aviacijos saugumo sistemos vietas, kurios lėmė pažeidimą ar incidentą ar leido jiems atsirasti;

- 76.1.3. kas atsakingas už pažeidimą ar incidentą;
- 76.1.4. ar buvo pažeisti teisės aktai, reglamentuojantys aviacijos saugumą; jei buvo pažeidimų, ar galima juos padariusius asmenis traukti atsakomybėn teisės aktų nustatyta tvarka;
- 76.2. nurodyti atitinkamam subjektui ar institucijai:
- 76.2.1. kas ir kokių veiksmų turėtų imtis, kad nepasikartotų pažeidimas ar incidentas;
- 76.2.2. koks fizinis arba juridinis asmuo yra atsakingas už pažeidimą ar incidentą.
77. Atliekant tyrimą nustatoma tokia tyrimo apimtis, kad būtų išsamiai išnagrinėtos ir įvertintos visos pažeidimo ar incidento aplinkybės.
78. Jei reikia, auditoriai, atliekantys tyrimą, į pagalbą gali pasitelkti bet kurios srities specialistą, kuris padėtų objektyviai ir tiksliai įvertinti visas ar dalį pažeidimo arba incidento aplinkybių.
79. Tyrimą atliekantys asmenys turi:
- 79.1. subjektų teritorijoje ir patalpose laikytis saugumo reikalavimų bei naudotis įprastinėmis patekimo į jas vietomis, išskyrus atvejus, kai tai turėtų neigiamos įtakos tyrimo eigai;
- 79.2. laikytis visų saugos ir saugumo taisyklių reikalavimų.
80. TKA renka ir saugo tyrimų medžiagą bei rezultatų analizę, kurią teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis gali pateikti suinteresuotoms nacionalinėms ar užsienio valstybių institucijoms.

XIII SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU EUROPOS KOMISIJA

81. TKA informuoja Europos Komisiją (toliau – Komisija) apie gerąją patirtį, susijusią su šios programos įgyvendinimu, naudojama atitikties stebėsenos veiklos metodika ir atitikties stebėsenos veiklai atlikti paskirtais auditoriais.
82. TKA kasmet Komisijai teikia ataskaitas apie priemones, kurių imtasi įsipareigojimams pagal Reglamentą [\(EB\) Nr. 300/2008](#) vykdyti, ir apie aviacijos saugumo padėtį Lietuvos Respublikos oro uostuose. TKA ataskaitą Komisijai pateikia per tris mėnesius nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Teikiamos kalendorinių metų ataskaitos.
83. Komisijai ataskaita rengiama pagal Reglamento [\(EB\) Nr. 300/2008](#) II priedo III priedėlį ir jai rengti naudojamas Komisijos pateiktas šablonas.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos transporto saugos administracija, Įsakymas
Nr. [2BE-404](#), 2019-12-13, paskelbta TAR 2019-12-13, i. k. 2019-20134
Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 2BE-210 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos patvirtinimo“ pakeitimo
2.
Lietuvos transporto saugos administracija, Įsakymas
Nr. [2BE-294](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-03, i. k. 2021-22832
Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 2BE-210 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos patvirtinimo“ pakeitimo
3.
Lietuvos transporto saugos administracija, Įsakymas
Nr. [2BE-195](#), 2023-08-11, paskelbta TAR 2023-08-11, i. k. 2023-16159
Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 2BE-210 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos patvirtinimo“ pakeitimo